

Pràcticum I

Codi: 103686

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500261 Pedagogia	OB	3	A

Professor/a de contacte

Nom: Patricia Olmos Rueda

Correu electrònic: patricia.olmos@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

Aquesta matèria no té uns prerequisits explícits però sí que es recomana haver treballat adequadament les assignatures de primer i segon, doncs aporten els fonaments teòrics que actuaran com a referents per a la reflexió en i des de l'acció.

Complementàriament, a la pàgina web del Pràcticum de la Facultat trobareu informació específica sobre normativa (reconeixement de l'experiència professional, pràctiques al lloc de treball, etc.), informes d'avaluació, calendaris de pràctiques, models de convenis i informació dels centres i places de cada pràcticum i grau: <https://www.uab.cat/web/practicum-1345880184256.html>; <https://www.uab.cat/web/practicum/grau/graus-1345874792969.html>

Per a poder cursar pràctiques en un centre a on hi hagi menors d'edat és imprescindible disposar del certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals. És responsabilitat de l'alumne demanar-lo per poder aportar-lo al centre abans d'iniciar el període de pràctiques. La Facultat no demanarà ni custodiarà l'esmentat certificat.

Objectius

El pràcticum I és el primer contacte que tenen els alumnes amb la realitat professional i, per tant, configurarà l'espai per a la posada en pràctica de les competències fins ara desenvolupades i d'aquelles que s'aniran desenvolupant en els moments de la realització del mateix. A més, constituirà l'escenari oportú per a la reflexió en l'acció mentre s'estan portant a terme les diferents assignatures. En aquest sentit és que el pràcticum estarà necessàriament vinculat al conjunt d'assignatures de tercer curs, a més de considerar les competències treballades en les assignatures de segon.

Els objectius de l'assignatura de pràcticum I són els següents

1. Analitzar l'entorn social, cultural, econòmic, etc. de la institució o servei on es realitza el pràcticum.

2. Avaluar els elements organitzatius de la institució o del centre on es realitza el pràcticum.
3. Identificar les interaccions existents entre l'entorn i la institució o centre, posant de manifest les variables més significatives.
4. Dissenyar i aplicar tècniques i instruments pertinents per a la recollida de la informació.
5. Detectar necessitats del centre i els seus participants, tot implicant diferents processos i instruments de recollida d'informació.
6. Fer propostes d'intervenció a la realitat analitzada, d'acord amb les necessitats detectades i prioritzades, desenvolupar-les i avaluar-les en funció de les possibilitats del centre i de les recomanacions del tutor de la facultat.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Administrar i gestionar centres, institucions, serveis i recursos educatius i formatius.
- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Analitzar i comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, polítics, ambientals i legals que conformen situacions i propostes educatives i formatives.
- Aplicar estratègies i tècniques d'assessorament, orientació, consulta i mediació educativa en àmbits professionals i institucions i serveis educatius i de formació.
- Aplicar i coordinar programes de desenvolupament personal, social i cultural de caràcter educatiu i formatiu en modalitats presencials i virtuals.
- Assessorar sobre l'ús pedagògic i la integració curricular dels mitjans didàctics
- Avaluar els processos d'ensenyament-aprenentatge i els agents educatius.
- Avaluar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius i formatius.
- Avaluar polítiques, institucions i sistemes educatius.
- Comprendre els processos que es donen en les accions educatives i formatives i la seva incidència en la formació integral.
- Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats específiques, en situacions de desigualtat o discriminació per raó de gènere, classe, ètnia, edat i/o religió.
- Desenvolupar processos i models de gestió de la qualitat en contextos educatius i formatius.
- Diagnosticar les necessitats i possibilitats de desenvolupament de les persones per a fonamentar el desenvolupament de les accions educatives i formatives.
- Dissenyar plans de formació del professorat, de formadors i d'altres professionals, adequats a les noves situacions, necessitats i contextos.
- Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos adaptats als contextos educatius i formatius, en les modalitats presencials i virtuals.
- Dissenyar programes, projectes i propostes innovadores de formació i desenvolupament de recursos formatius en contextos laborals, en les modalitats presencials i virtuals.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Identificar plantejaments i problemes educatius, indagar sobre ells: obtenir, registrar, tractar i interpretar informació rellevant per emetre judicis argumentats que permetin millorar la pràctica educativa i formativa.
- Impulsar processos de millora a partir dels resultats obtinguts de les investigacions o de processos de detecció de necessitats.
- Incorporar les tecnologies de la informació i la comunicació per aprendre, comunicar-se i col·laborar en contextos educatius i formatius.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.

- Participar i implicar-se en els actes, reunions i aconteixements de la institució a la qual es pertany.
- Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes formatives i educatives.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.
- Supervisar plans, programes, centres i professionals de l'educació i la formació.

Resultats d'aprenentatge

1. Administrar i gestionar el programa en el seu context institucional vetllant pels recursos necessaris per al seu desenvolupament.
2. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Aplicar el disseny realitzat a la institució de pràctiques segons la modalitat pertinent i adequada al context i als destinataris.
5. Aplicar un model de qualitat, coherent amb el de la institució o amb les seves característiques, a la intervenció que es plantegi.
6. Argumentar rigurosament (professionalment) les propostes de millora identificades.
7. Assessorar als diferents professionals i/o destinataris del programa en el seu procés de desenvolupament.
8. Autoavaluar la pròpia actuació a la institució apuntant els aspectes positius i negatius de la mateixa.
9. Avaluar el programa que es dissenya i desenvolupa en la institució en totes les seves dimensions.
10. Avaluar la institució en totes les seves dimensions, per a poder dur a terme una intervenció en qualsevol dels àmbits pedagògics escollits.
11. Com a producte de la intervenció realitzada, plantejar el possible i futur seguiment de la feina realitzada.
12. Comprometre's amb la professió treballant juntament a un professional de referència de la institució.
13. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
14. Desenvolupar la proposta dissenyada a la institució tenint en compte els diferents elements del procés.
15. Diagnosticar les necessitats de la institució amb l'objectiu d'elaborar una proposta formativa coherent amb les necessitats detectades i amb les característiques de la institució.
16. Dissenyar i realitzar estudis prospectius i avaluatius en el centre de pràctiques en funció de la necessitat i de la seva pertinença a la institució.
17. Dissenyar un projecte d'innovació per al centre de pràctiques que sigui realista i que es fonamenti en les seves necessitats i característiques.
18. Dissenyar un projecte de formació per a professionals per al centre de pràctiques que sigui realista i que es fonamenti en les seves necessitats i característiques.
19. Dissenyar una intervenció específica per al centre de pràctiques que sigui realista i que es fonamenti en les seves necessitats i característiques.
20. Formular propostes d'intervenció a la institució de pràctiques.
21. Identificar les característiques de la institució de pràcticum des del punt de vista educatiu, relacionant-les amb altres característiques no educatives.
22. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
23. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
24. Participar activament en la vida del centre assistint als actes que ambdues parts consideren rellevants per a l'exercici professional.
25. Participar activament y personalmente en el desarrollo del programa.
26. Plantejar la proposta d'intervenció com a millora per a la institució.
27. Plasmar la realitat de la institució en els treballs presentats justificant les decisions educatives que es prenen.
28. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
29. Presentar i desenvolupar els problemes trobats en un treball de síntesi que permeti reflectir el que és i com percep l'estudiant les característiques del centre.
30. Proposar formes d'avaluació dels projectes i accions de millora de la sostenibilitat.
31. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
32. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.

33. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
34. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i mediambientals.
35. Relacionar l'educació específica que es proporciona al centre de pràctiques amb les possibilitats educatives que poden considerar-se des del punt de vista pedagògic.
36. Respectar la idiosincràsia de la institució en la que es realitzen les pràctiques.
37. Seleccionar els mitjans didàctics més pertinents per a dur a terme la intervenció.
38. Seleccionar la informació més rellevant de la institució per a plasmar-la en el treball final de pràcticum.
39. Situar el centre de pràcticum en el context educatiu local i global i en el context teòric i pràctic de la Pedagogia.
40. Supervisar la intervenció dissenyada per a que es pugui dur a terme.
41. Utilitzar les TIC en el disseny, en el desenvolupament i en l'avaluació de la intervenció.

Continguts

BLOC I: El context social, cultural, econòmic, laboral i les institucions educatives.

1. Relacions entre el context i les institucions educatives.
2. Tipologies d'institucions educatives: educació formal i no formal.
3. Estratègies, tècniques e instruments de recollida i anàlisi d'informació: la observació i la reflexió en l'acció com a eix per l'anàlisi.

BLOC II: L'organització de les institucions educatives

1. Els plantejaments institucionals i la seva anàlisi.
2. La estructura dels recursos humans, materials i funcionals.
3. El sistema de relacions: participació, presa de decisions, comunicació, gestió de conflictes.

BLOC III: La intervenció en les institucions educatives

1. De l'anàlisi de necessitats, a la planificació i desenvolupament de la intervenció a les institucions educatives i formatives: Models, estratègies e instruments per a la detecció i necessitats . Models i estratègies per a la planificació i desenvolupaments d'actuacions educatives i formatives.
2. El papers dels responsables i agents formatius a les institucions educatives i formatives: perfils, funcions i competències.
3. La implicació, gestió i dinamització de les persones i dels grups a les institucions educatives i formatives.

Metodologia

La metodologia de treball en aquest cas es basarà en la reflexió en l'acció, i des de l'acció, mitjançant la realització d'activitats al centre de pràctiques i l'anàlisi i reflexió individual o en grup de les diferents accions i activitats realitzades al centre.

Concretament les activitats plantejades són:

- Estada al centre: participació a les diferents activitat i tasques encomanades pel centre. Implicació a les diverses dinàmiques institucionals.
- Activitats dirigides a la facultat/seminaris: participació i implicació als seminaris d'anàlisi i reflexió de les activitats realitzats al centre i de connexió teòrica o de temàtiques concretes relacionades amb el pràcticum per part del professor-tutor de la facultat i l'alumnat. Bàsicament estan organitzades a partir de metodologies d'aprenentatge cooperatiu, basades en la reflexió de casos, problemes i intercanvi d'experiències, amb la participació, si s'escau, dels tutors professionals. Durant els seminaris es

realitzaran intercanvi d'experiències i projectes i avaluació per part del professorat tutor de la facultat, per la figura tutora del centre i els grup d'iguals. Els seminaris a realitzar durant el pràcticum seran 4 i es faran en horari de 8:00 a 13:00 hores.

- Activitats de tutoria supervisada: tutories d'assessorament i de seguiment del pràcticum, etc. Poden ser individuals o en grup.
- Activitats autònomes: elaboració de memòria, dissenys d'instruments, ampliació de totes aquelles temàtiques significatives, informe d'autoavaluació, etc.

Complementàriament a les activitats de l'estudiant, es demana que el professorat tutor faci un mínim d'una a dues visites al centre de pràctiques: una primera a l'inici, per tal d'acordar el pla de treball i valorar el punt de partida i el balanç de competències. La segona visita, al final del procés, per tal de verificar l'assoliment de competències i avaluar de manera conjunta el procés.

El calendari de l'estada de pràctiques als centres, dels seminaris i alguns aspectes de la memòria d'aquest pràcticum pot variar per aquells estudiants que el fan vinculat a una estada Nacional o Internacional a través del programa propi UAB, un ERASMUS o SICUE.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Estades al centre	192	7,68	6, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 21, 24, 27, 29, 35, 36, 38, 41
Seminaris	20	0,8	6, 8, 10, 15, 17, 18, 19, 21, 25, 27, 29, 38, 41
Tipus: Supervisades			
Seguiment	8	0,32	6, 17, 18, 19, 25, 27, 38, 41
Tipus: Autònomes			
Treball personal	72	2,88	27, 38

Avaluació

Es realitzarà una avaluació continua de les pràctiques mitjançant el seguiment de l'estudiant al centre de pràctiques (a través del tutor/a del centre) i el seguiment de la participació i implicació activa als seminaris i tutories planificades i realitzades a la universitat (a través del tutor/a de la facultat i del propi/de la pròpia estudiant).

S'utilitzaran tres tipus d'evidències:

- L'informe de pràctiques i les activitats desenvolupades al centre. El lliurament de l'informe de pràctiques activitats realitzades al centre es farà el dia 12 de juny del 2024.

- L'assistència, participació i implicació als seminaris (4 seminaris realitzats els dies 27/09/2023, 22/11/2023, 03/04/2024 i 12/06/2024 en horari de 8:00h a 13:00h) i un mínim de 4 tutories grupals i/o individuals. Com a complement dels seminaris, l'autoavaluació de l'estudiant, que inclourà tot el procés de pràctiques a partir del contracte d'aprenentatge i el pla de treball.
- La valoració del seguiment al centre per part del tutor de la institució.

Per superar l'assignatura cal aprovar amb 5 cadascuna de les tres evidències. L'avaluació de l'informe de pràctiques i de la participació i implicació en els seminaris i tutories serà realitzada per la figura tutora de la facultat i pel propi o per la pròpia estudiant (a través d'un informe d'autoavaluació), i en el cas de la participació i implicació al centre l'avaluació la realitzarà el tutor/a del centre de pràctiques.

Per les característiques de l'assignatura, no està prevista cap recuperació de les activitats d'avaluació.

En qualsevol moment de l'estada al centre de pràctiques, el centre pot elaborar un informe justificat on s'evidenciï que l'estudiant no pot continuar fent les pràctiques. Si això passa, aquest estudiant suspendrà automàticament el pràcticum.

La presencialitat en aquesta assignatura es tradueix en el compliment total del nombre d'hores d'estada al centre de pràctiques, 192h, i l'assistència mínima del 80% als seminaris i tutories de la universitat.

És responsabilitat de l'estudiant assistir i participar en els seminaris obligatoris, així com fer les tutories necessàries per al bon desenvolupament del seu pràcticum, d'acord amb el que estableix el programa. En el cas que aquest percentatge no es respecti, l'assignatura quedarà com a "No Avaluable".

Correcció lingüística. L'informe de pràctiques, a més, ha d'estar escrit correctament (tenir cura de l'ortografia, de la redacció i de la presentació formal). La no observació d'aquests aspectes formals restarà punts a la nota. L'informe de pràctiques no es pot recuperar ni es pot tornar a presentar per pujar nota. Així mateix, l'estudiant haurà de mostrar una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent. Per aquest motiu, abans de lliurar una evidència d'aprenentatge, cal comprovar que s'han escrit correctament les fonts, les notes, les citacions textuais i les referències bibliogràfiques seguint la normativa APA i d'acord amb la documentació que es resumeix en fonts de la UAB: https://ddd.uab.cat/pub/recdoc/2016/145881/citrefapa_a2016.pdf; <https://www.uab.cat/web/estudia-i-investiga/com-citar-i-elaborar-la-bibliografia-1345708785665.html>

La copia o plagi de material constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero a l'activitat i no es tindrà dret a reavaluar-la. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital (més informació sobre plagi a http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_0_1.html).

És imprescindible, també, mostrar una actitud compatible amb la professió educativa (escolta activa, respecte, participació, cooperació, empatia, amabilitat, puntualitat, no jutjar, argumentar, ús adequat dels dispositius electrònics (mòbil, ordinador, etc.), etc.). L'estudiant ha de demostrar que és una persona responsable i rigorosa en el treball autònom, participa de forma activa als seminaris, mostra pensament crític i unes conductes que afavoreixen un entorn amable i positiu, democràtic i on es respecten les diferències.

Per obtenir més informació sobre els criteris i pautes generals d'avaluació de la Facultat de Ciències de l'Educació podeu consultar el següent enllaç:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/informacio-academica/avaluacio/en-que-consisteix-l-avaluacio-13457254>

Aquesta assignatura no contempla el sistema d'avaluació única.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Autoavaluació de l'estudiant	16.65	1,5	0,06	2, 6, 11, 12, 13, 24, 27, 36
Informe de pràcticum	33.3	3	0,12	2, 3, 4, 6, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 39
Participació i implicació als seminaris, tutories de seguiment	16.65	1,5	0,06	2, 3, 6, 11, 12, 13, 22, 23, 24, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 36
Valoració del centre de pràctiques	33.4	2	0,08	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41

Bibliografia

Castells, A. et al. (2023). El Pràcticum al grau de Pedagogia de la UB: avançant en el nou "Model de les 4-I: Inclusió, Integració, Innovació i Internacionalització". *Revista d'Innovació Docent Universitària*, 15, 52-62.

<https://doi.org/10.1344/RIDU2023.15.5>

Feixas, M., Jariot, M., & Tomàs-Folch, M. (coords) (2015). *El pràcticum de Pedagogia i Educació Social. Competències i recursos*. Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona.

Marcuello, C. (Coord) (2007). *Capital social y organizaciones no lucrativas en España*. Fundación BBVA.

<https://www.fbbva.es/publicaciones/capital-social-y-organizaciones-no-lucrativas-en-espana-el-caso-de-las-ongd>

Martínez Pérez, S. (Coord.) (2018). *El pràcticum del Grado de Pedagogia: La implicación del estudiante en la optimización del itinerario formativo*. ICE y Ed. Octaedro.

<https://octaedro.com/wp-content/uploads/2019/02/16534.pdf>

Tejada Fernandez, J., & Navío Gámez, A. (2022). Utilidad del contrato de aprendizaje en el pràcticum por competencias. *Profesorado, Revista De Currículum Y Formación Del Profesorado*, 26(3), 353-372.

<https://doi.org/10.30827/profesorado.v26i3.21322>

Zabalza, M.A. (2013). *El Pràcticum y las Pràcticas en Empresas en la formación universitaria*. Madrid.

Programari

No s'utilitza cap programari específic en el desenvolupament d'aquesta assignatura